

Lønnsdannelsen rolle i konjunkturstabiliseringen

Senter for lønnsdannelse 10. mars 2015

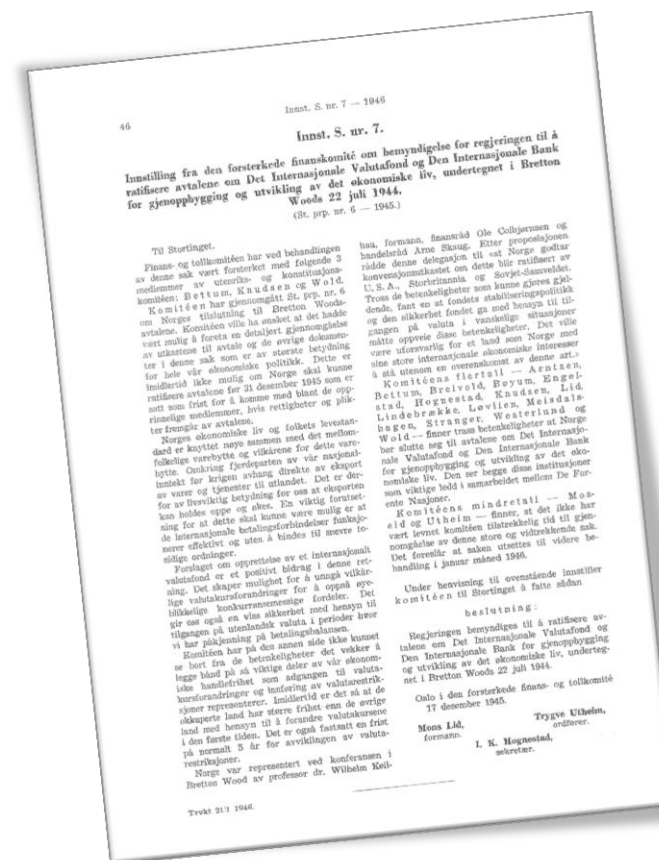
Roger Bjørnstad
Senter for lønnsdannelse
roger.bjornstad@lonnsdannelse.no

Devalueringer ut av globale finanskriser?

- Oktober 1929: Black Tuesday, Dow Jones falt 25% på to dager
 - Mars 1933: -89%
- Verdens BNP falt med 15% fra 1929 til 1932
- 1933: USA devaluerte med 40%
 - Andre fulgte etter
- Depresjonen varte fram til krigen

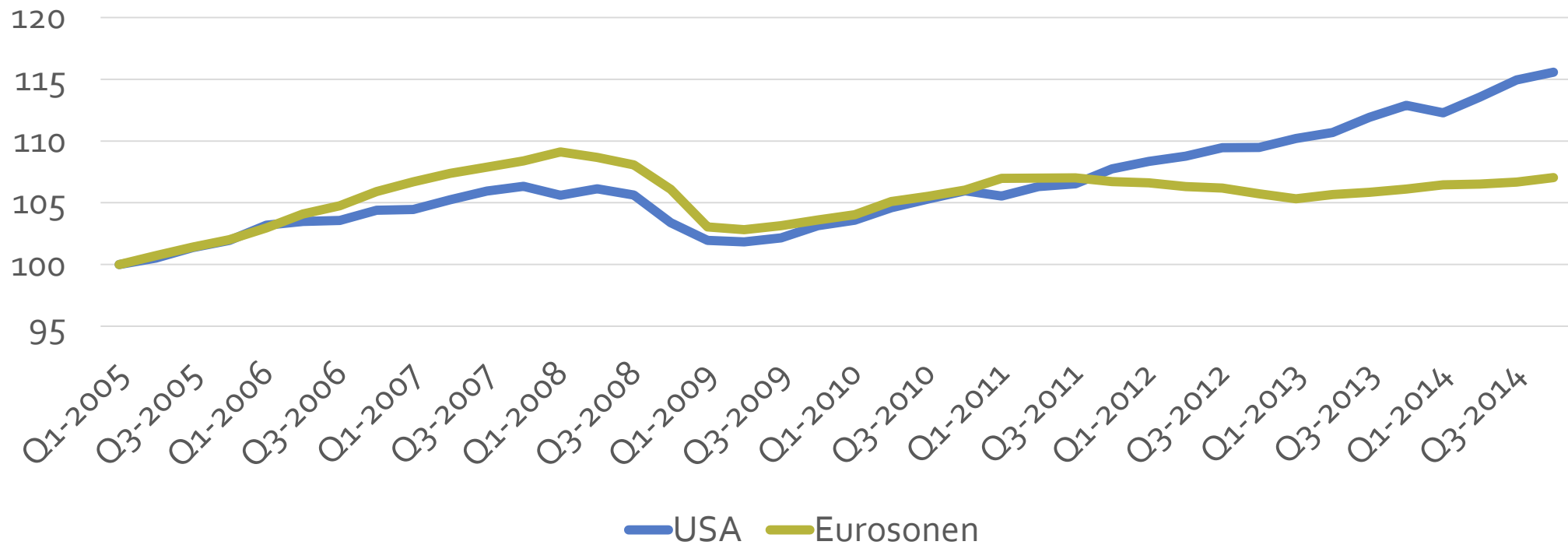
Norges delegasjon i Bretton Woods-forhandlingene:
Prof. Dr. Wilhelm Keilhau,
Handelsråd Arne Skaug
Finansråd Ole Colbjørnsen

Stortingets tilslutning til avtalen
44 land undertegnet

Svak oppgangen i USA, omtrent ingen bedring i eurosonen

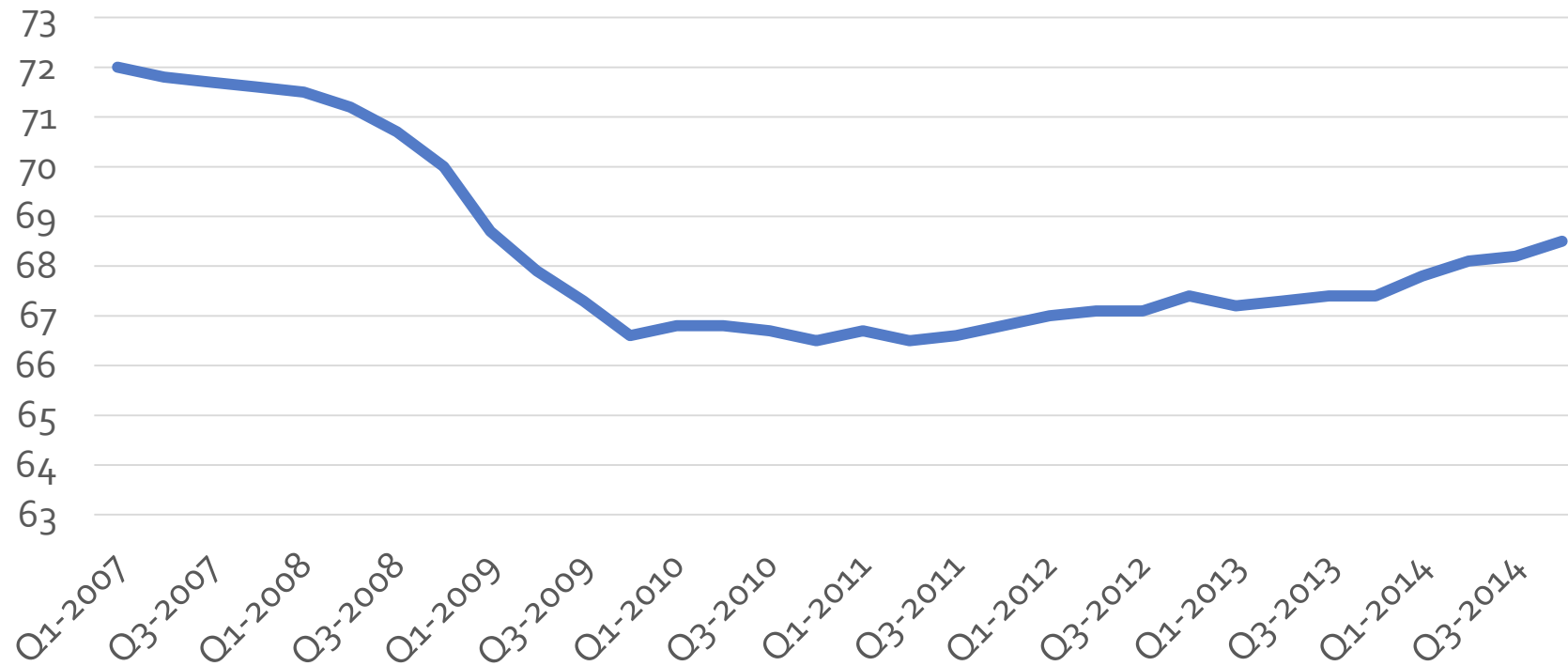
BNP i faste priser, 2005=100

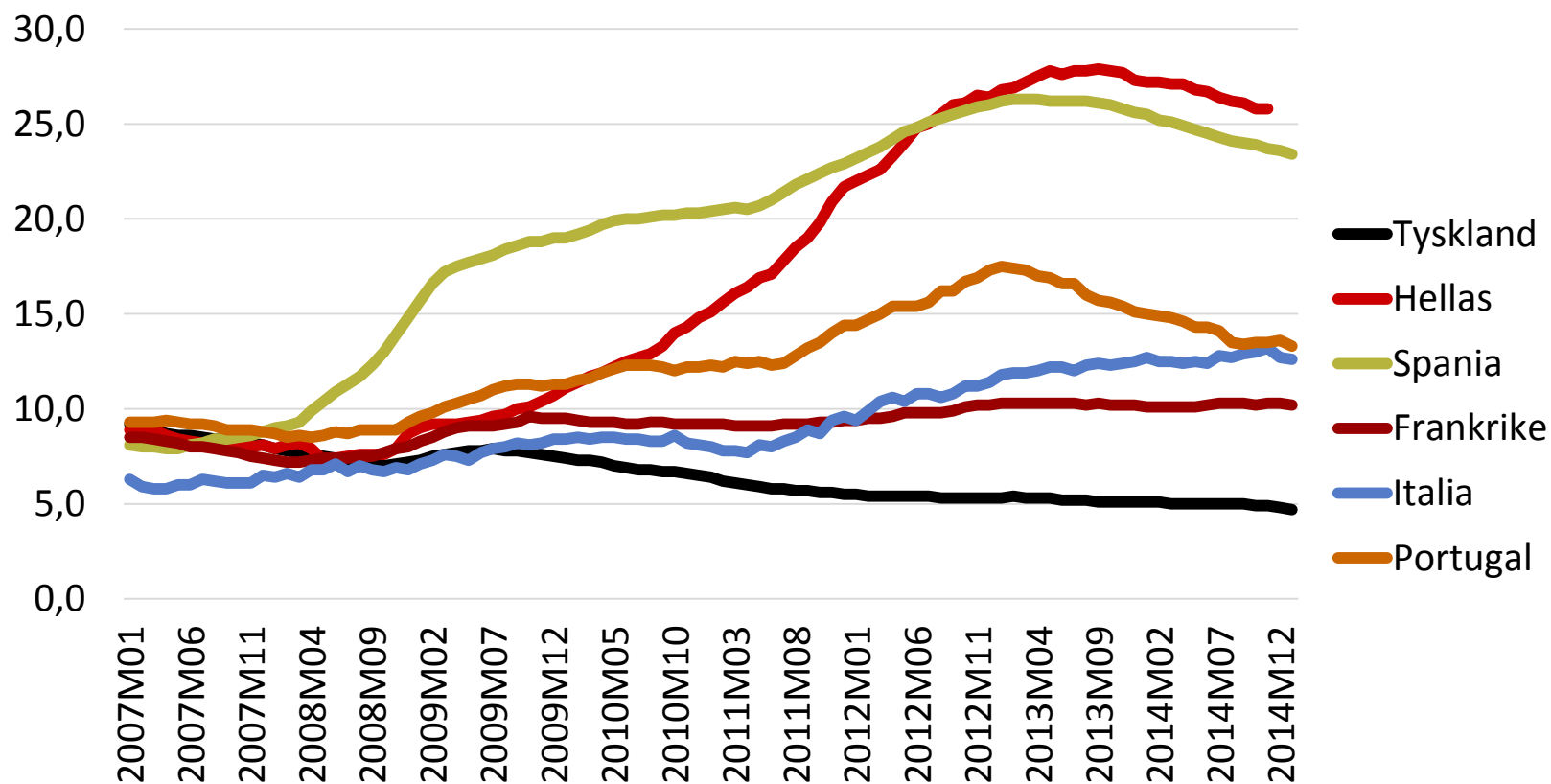
Kilde: OECD

Sysseissettingen fortsatt lav i USA

Sysseissetting som andel av befolkningen i USA (15-64 år)

Svært høy arbeidsledighet i euroområdet

Kilde: Eurostat

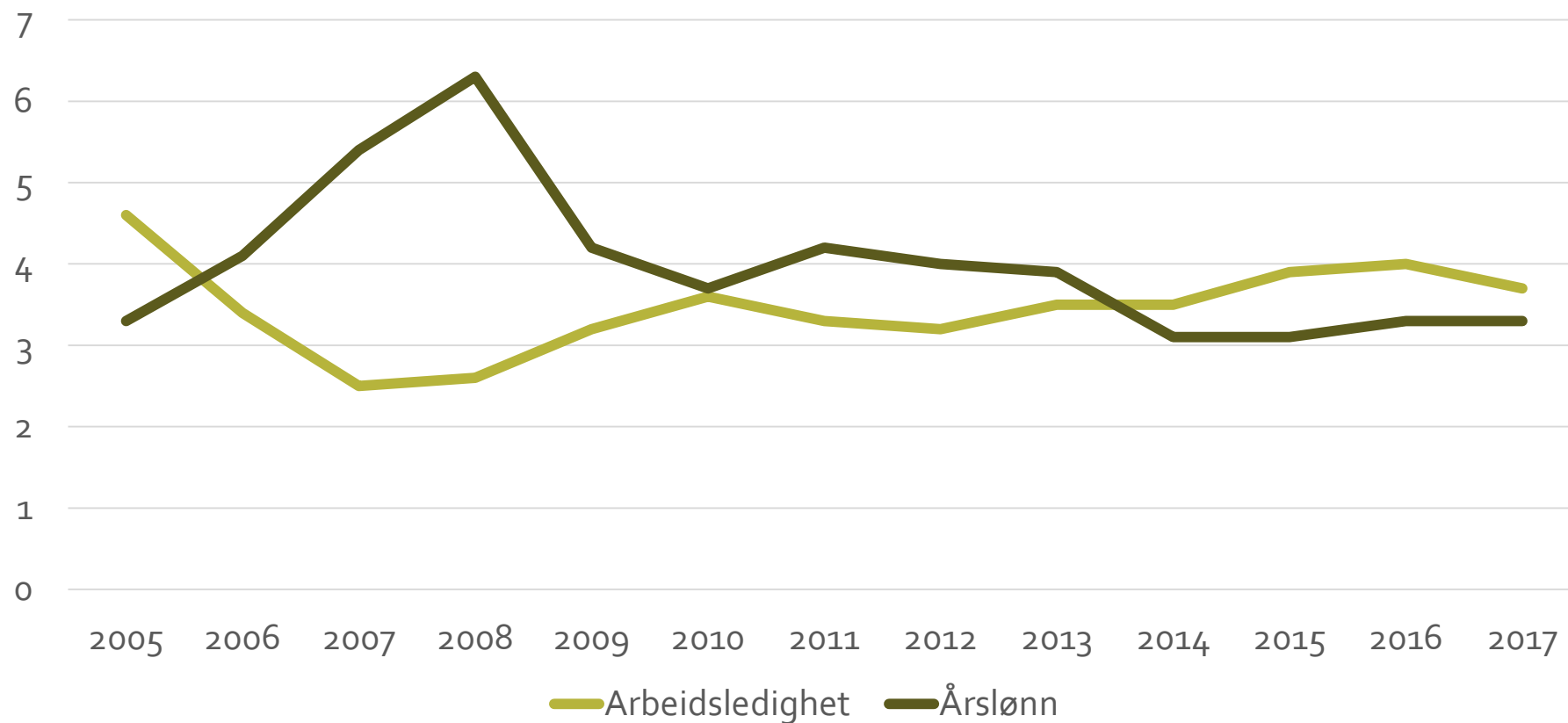
10. mars 2015

COPYRIGHT: Samfunnsøkonomisk analyse AS

Hvilken vei ut av resesjonen?

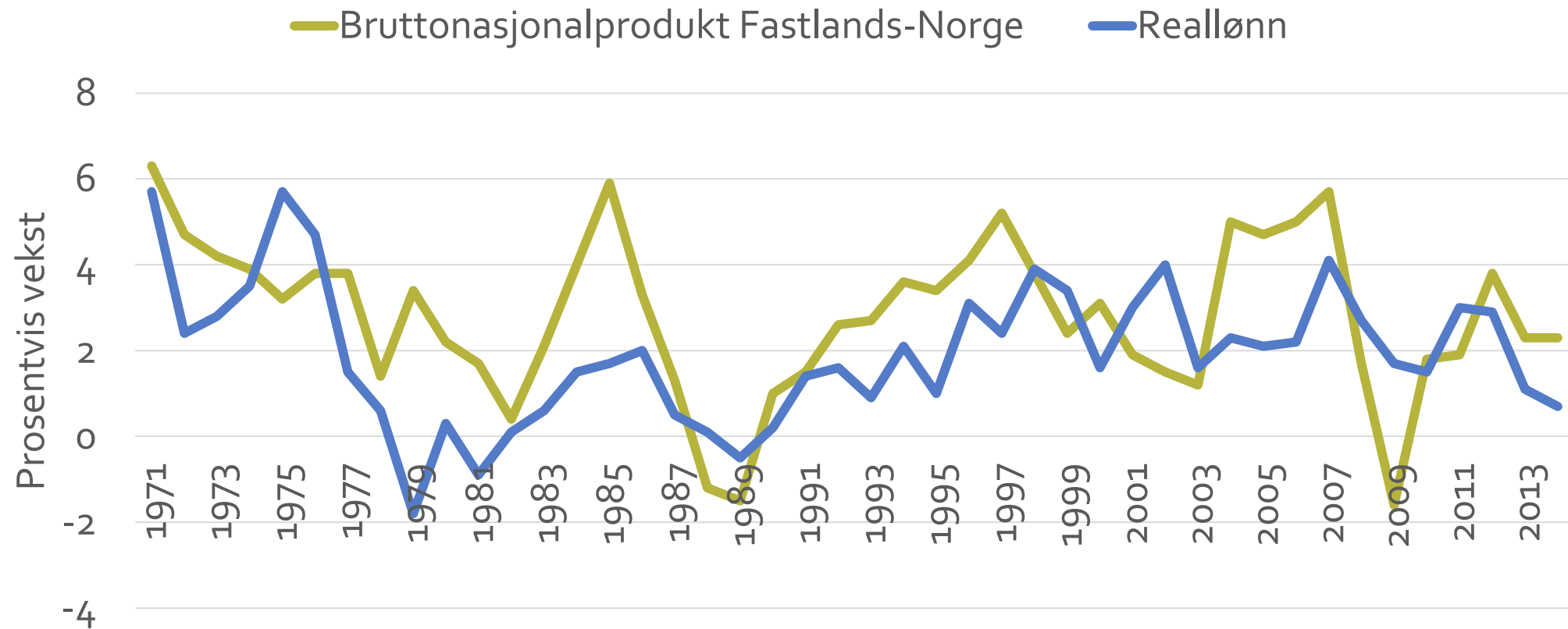

Noe høyere arbeidsledighet og lavere lønnsvekst

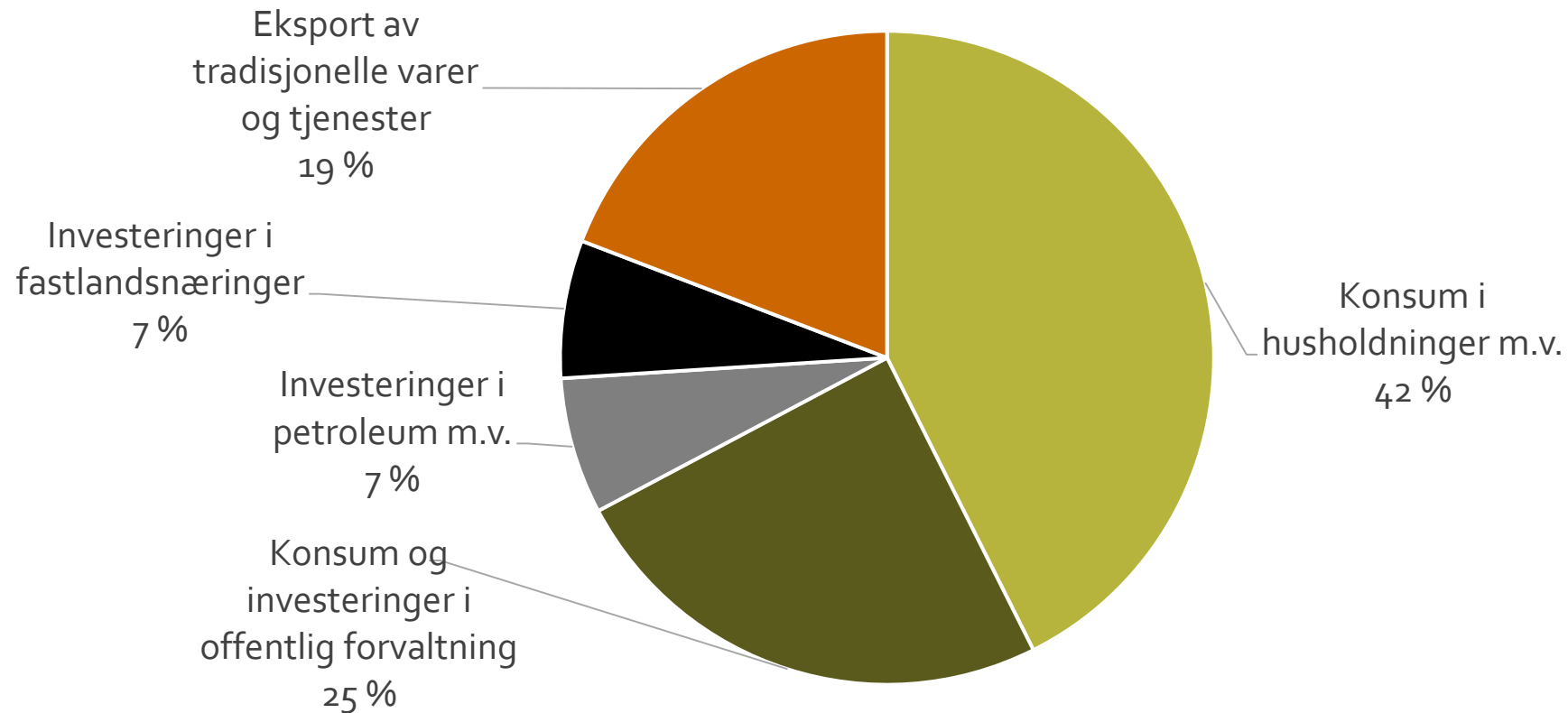

Kilde: SSB,
prognoser
4. des. 2014

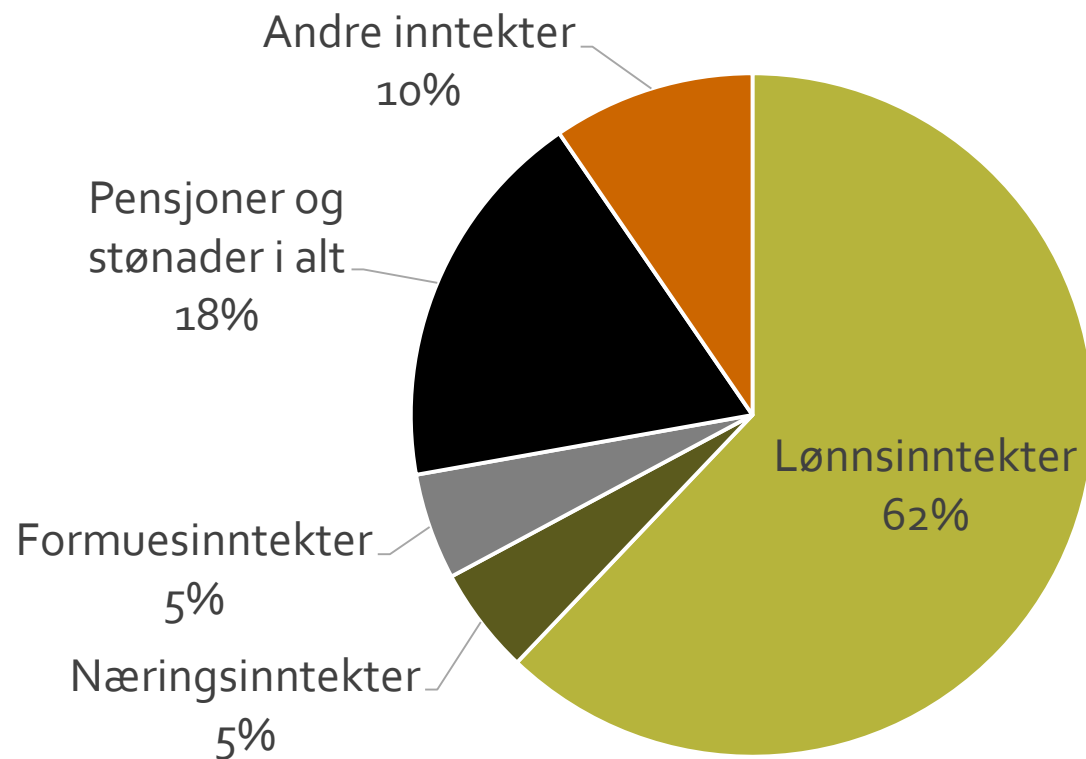
Lav lønnsvekst for å oppnå økt vekst?

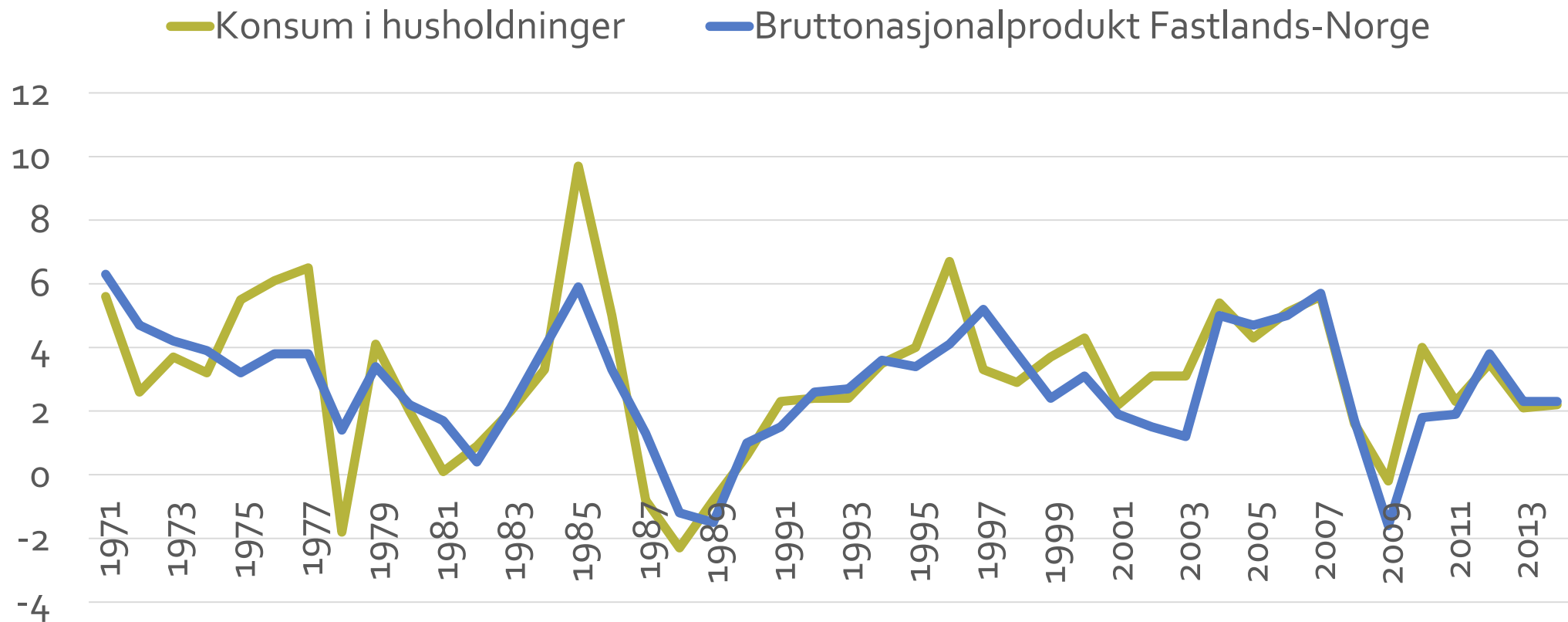
Etterspørselen rettet mot norsk økonomi

Husholdningenes inntekter

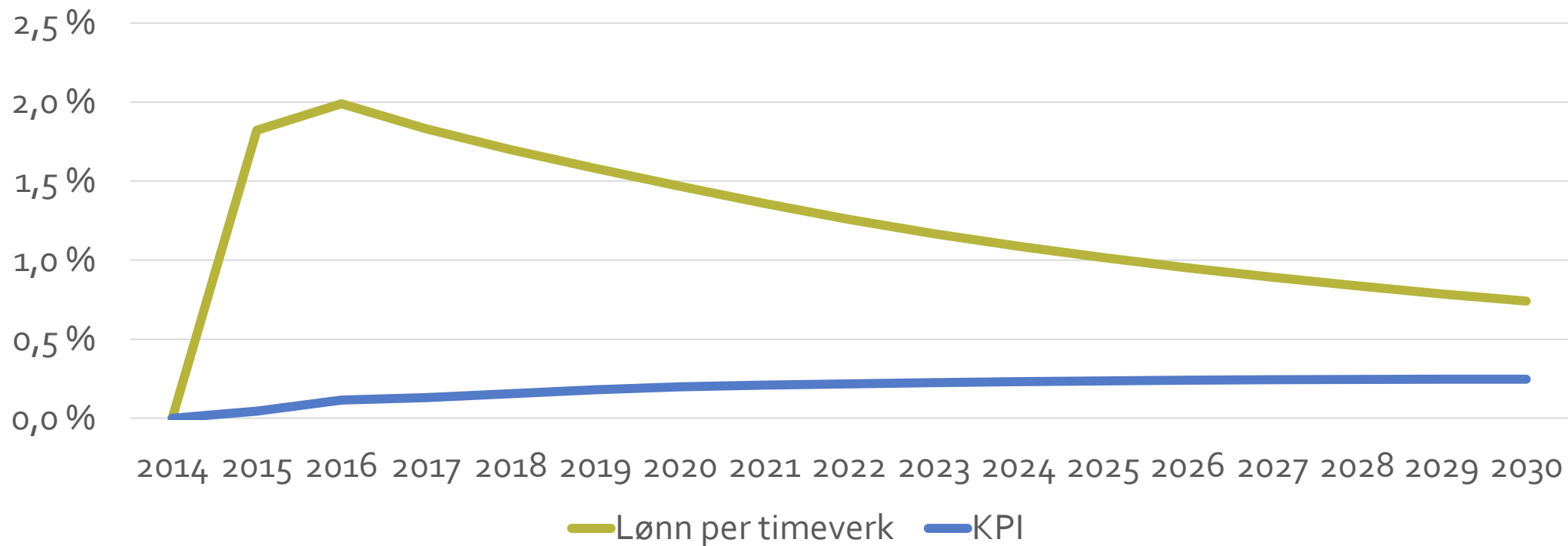

Lav lønnsvekst for å oppnå økt vekst?

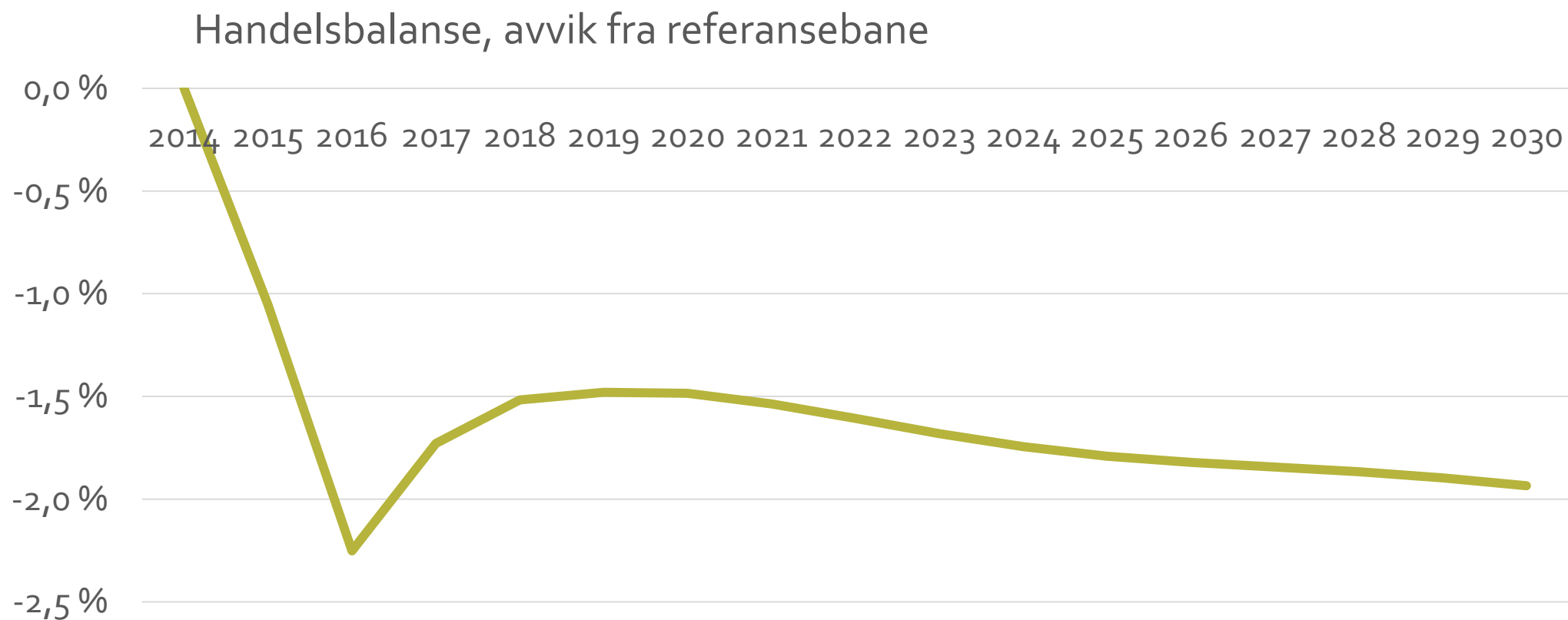

Hva sier makromodellen NAM?

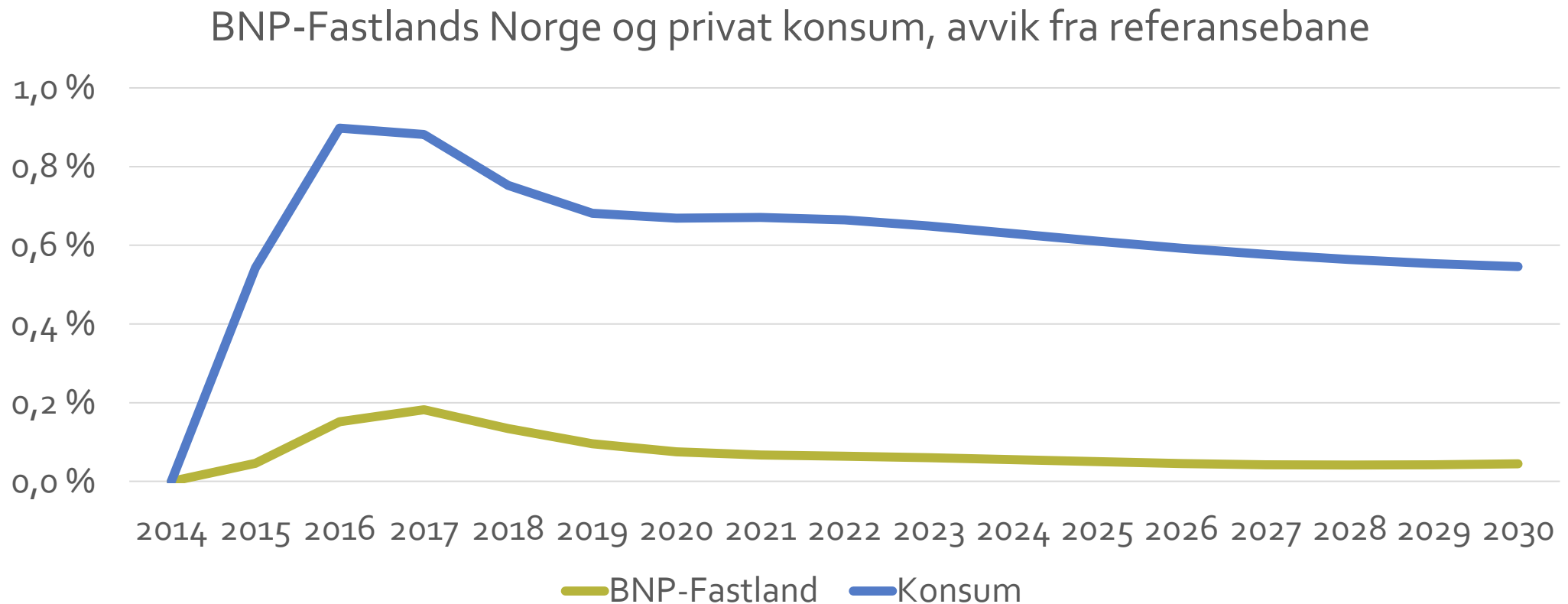
Lønn per timeverk og konsumpriser. Avvik fra referansebane

Ja, konkurranseevnen svekkes

Men økt lønn gir ikke redusert aktivitet

Konklusjoner

- Eksportledet vekst er en viktig suksessoppskrift for Norge
- Viktig for norsk omstilling vekk fra oljeøkonomien at veksten kommer i eksportindustrien
- Viser hvor viktig det er at andre politikkområder bidrar for å hindre økt ledighet
 - Trepertssamarbeid
- Men ikke en løsning for verden
 - Andre politikkområder har ikke mer å gi
 - Kan ikke devaluere seg ut av krisen
- Har Norge et ansvar?